

[Estrup]

hvor man køber lidt af det ene mærke og lidt af det andet mærke for derefter at blande varerne til et ret uspiseligt, måske direkte sundhedsfarligt produkt.

Den foreliggende sag synes jeg imidlertid udgør en undtagelse. Offentlighed i forvaltningen er så snævert knyttet til borgernes demokratiske rettigheder og så væsentlig for at skabe et velfungerende samfund, at der med rimelighed kan lægges en ekstraordinær indsats i at finde de rette principper for lovgivningens opbygning. Derfor synes jeg, det er prisværdigt, at SF nu fremlægger et egentligt alternativ til det forslag fra justitsministeren, vi tidligere har haft til første behandling. Det vil næppe heller komme som en overraskelse, at det radikale venstre på en række punkter finder, at SFs forslag repræsenterer et fremskridt sammenlignet med justitsministerens. Vi finder, at det foreliggende forslag klarere fastslår borgernes rettigheder i offentlighedsspørgsmål, og at det har en bedre balance i afvejningen mellem hensynet til borgernes aktindsigt og hensynet til forvaltningens effektivitet.

Som eksempel på dette vil jeg for det første nævne den udvidede notatpligt, hvor vi finder det rimeligt, at notatpligt og aktindsigt gælder alle afgørelsessager og dermed også dem, som henlægges. For det andet er der spørgsmålet om interne arbejdsdokumenter, hvor der ikke synes at være grund til at fravige den hidtidige afgrænsning, og hvor det er vigtigt af hensyn til borgernes følelse af retssikkerhed, at de såkaldte skuffecirkulærer kommer op af skufferne.

For det tredje er der grund til at pege på, at forslaget repræsenterer et klart fremskridt hvad angår offentlighed i forbindelse med afgivelse af internt arbejdsmateriale. Det er her, justitsministerens forslag efter vores mening rummer et af de virkelig kritisable punkter, nemlig muligheden for at udelukke aktindsigt, hvor der er tale om det, man kalder et internt præget samarbejde mellem myndighederne, der må anses for rimeligt begrundet i sagernes karakter. Det er en gummibestemmelse, der kan gøre retten til aktindsigt illusorisk.

Lad mig føje til, at vi kan også give tilslutning til forslaget vedrørende lovgivningsinitiativer. Jeg er ikke enig i den argumentation, hr. Bjørn Elmquist fremførte. Hvis man vil henvise til den i hvert fald delvis overståede

debat om det berømmelige jobtilbudsforlig, så synes jeg, man skal gøre sig klart, at årsagen til, at den debat startede, faktisk var, at et papir lækkede fra arbejdsministeriet, et gammelt papir, som var uaktuelt. Her har man et klart eksempel på, at det er bedre at få de rigtige dokumenter frem, i stedet for at tilfældige ting siver ud til offentligheden.

Efter at jeg nu er kommet med nogle rosende bemærkninger, vil jeg sige, at der er ting i SFs forslag, vi ser med nogen skepsis på. Det gælder den meget udstrakte adgang til aktindsigt vedrørende virksomheders drifts- og forretningsforhold, hvor jeg synes man går lovlig langt, når man kræver, at der skal være tale om »afgørende hensyn til virksomhedens økonomiske interesser«, for at aktindsigten kan begrænses. Jeg mener også, at man bør gå mere gradvis frem ved indførelse af almindelig adgang til forvaltningens journaler. Principielt kan jeg tilslutte mig tanken, men som forslagsstillerne selv anfører i bemærkningerne, vil en sådan journaladgang volde administrative problemer i en række tilfælde. Jeg synes derfor, man skal give forvaltningen tid til at tilpasse sig.

Endelig vil jeg godt sige, at jeg finder, at forslaget om at gøre forbrugerombudsmanden til klageinstans i offentlighedssager er lige på grænsen af det poppede. Man gør hverken forbrugerombudsmanden eller borgerne en tjeneste ved på denne måde at presse en stor og vanskelig opgave ind i nogle eksisterende institutionelle rammer, som er afstukket med helt andre hensyn for øje. Jeg tror, borgernes klageadgang kan sikres mere effektivt på anden vis.

Som sagt ser vi positivt på forslaget og finder, at der nu er basis for et frugtbart udvalgsarbejde, og med justitsministerens i dag udtalte vilje til forhandling og fleksibilitet skulle der være alle muligheder.

Lenger (VS):

Jeg har ved flere lejligheder redegjort for VS' principielle holdning til offentlighedsspørgsmålet, det vil jeg ikke gentage her. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at komplimentere SF for det meget grundige arbejde, der er lagt i forslaget. Det er et udmærket og veldokumenteret forslag, og derfor kommer det også til at stå som et reelt alternativ til det forslag, regeringen har fremsat.